

دانشگاه هرمزگان
وزارت آموزش و پرورش
انرژی کار آموزش و پرورش استان هرمزگان
معاونت آموزش و پرورش شهرستان جاسک

اهمیت و ضرورت توجه به تفاوت های فردی دانش آموزان در آموزش و پرورش

فهیمة عسکری زاده کووئی^۱، ملیحه عسکری زاده کووئی^۲، صادق عسکری زاده کووئی^۳

۱- کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی، دانشگاه هرمزگان، آموزگار دبستان شهدا ناحیه ۲ بندرعباس

f.askarizade@yahoo.com

۲- کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، آموزگار دبستان شاهد ناحیه ۲ بندرعباس

malihe.askarizade@gmail.com

۳- کارشناسی ارشد ریاضی، دبیر ریاضی دبیرستان اسدپور ناحیه ۲ بندرعباس

s.askari1366@yahoo.com

چکیده

وجود تفاوت های فردی در میان دانش آموزان از نظر هوش، شخصیت، استعداد، پیشرفت تحصیلی، وضعیت اقتصادی و اجتماعی، قدرت یادگیری مطالب و ... یکی از مهمترین مسائلی است که معلمان در کلاس های خود با آن مواجهند. لزوم توجه به تفاوت های فردی دانش آموزان در امر آموزش و پرورش بسیار مورد اهمیت است. در این مقاله درباره اهمیت تفاوت های فردی موجود در دانش آموزان به شیوه نقلی و عقلی مورد بررسی قرار می گیرد. به تفاوت های فردی در آیات قرآن اشاره می شود. ابعاد و گستره تفاوت های فردی بیان می شود و برای به حداقل رسانیدن این تاثیرات، راهکارهای عملی به معلمان توصیه هایی شده است. آن دسته از روش های آموزش معلم که باعث می شود، دانش آموزان بتوانند با سرعت متناسب با توانایی هایشان پیش بروند، بیان شده است. همچنین در مورد اینکه یک معلم خوب، باید به تفاوت های فردی دانش آموزان از جهات مختلف توجه کرده و از هر یک از آنان به میزان توانایی، قابلیت و استعدادشان انتظار داشته باشد.

واژگان کلیدی: تفاوت های فردی، آموزش و پرورش، دانش آموز

مقدمه

باوجود اینکه آدمیان متناسب با لفظ مشترک انسان، با ویژگی های مشترکی تعریف می شوند؛ ولی از هر بعد جسمی، روحی، موقعیت اجتماعی و حتی شرایط زمانی و مکانی که دقیق تر نگاه کنیم، انسان پدیده ای خاص و ویژه است که شخصیت منحصر به فرد او به عنوان الگوی متمایز و اختصاصی اندیشه، هیجان و رفتارهای فرد، چگونگی تعامل وی با محیط های فیزیکی و اجتماعی پیش رویش را مشخص می کند. (اتکینسون و هیلگارد، ۱۳۸۷)

آگاهی از وجود تفاوت های فردی بین انسانها به اندازه ی خلقت انسان قدمت دارد. زیرا انسانهای اولیه از متفاوت بودن یکدیگر کاملاً آگاه بودند. بدین صورت که وقتی به هم می رسیدند بلافاصله زور و بازوی یکدیگر را تخمین می زدند. اگر تاریخ را ورق بزنیم در هیچ دوره ای نخواهیم دید که انسانهای جامعه ی خود را گروه بندی نکنند و برای هر گروه ویژگی های خاصی را قائل نشوند. بدیهی است که این نوع طبقه بندی ها نمی توانست دقیق باشد زیرا معیار عینی نداشت. به تدریج که اجتماعات بشری پیشرفت حاصل کرد چاره ای جز این نبود که توانایی ها را به صورت علمی اندازه بگیرند و تفاوت های فردی را به دقت تعیین کنند و برای هر کاری فرد مناسبی بگمارند و اینجا بود که تعدادی از انسانها که در واقع نوع داشتند و متفاوت از دیگران بودند به پا خاستند و با تهیه ی ابزار و شیوه های دقیق، توانستند هموعان خود را از جنبه های مختلف مورد آزمایش قرار دهند و تفاوت های آنها را آشکار سازند. در این میان افراد دیگری نیز پیدا شدند که با ارائه نظریات جدید، افکار مردم را درباره شیوه ی تعلیم و تربیت انسانها به کلی تغییر دادند. می توان